

Jaargang 40 nr 2 – zomer 2015

ÉÉN WERELD

Nieuwsbrief van de Wereld Federalisten Beweging Nederland

WFBN, Laan van Nieuw Oost-Indië 252, 2593 CD Den Haag

SOCIOCRATIE is de enige ware
democratie

De lont in kruitvat Europa

Van “War on Terror” naar
“War on Hunger”

Interview met Kofi Annan door de
Russische televisie

Dick Leurdijk en Jan Wijenberg te
gast bij de werkgroep
WereldRechstOrde

Internationaal nieuws van de
World Federalist Movement

Noteer alvast in uw agenda:

17 oktober 2015
Najaarsconferentie over wat wij
willen

(zie achterpagina)

Van de redactie

Dit is de laatste Eén Wereld in deze vorm. Met het nieuwe redactieteam hebben we de koppen bij elkaar gestoken en besloten om Eén Wereld in een nieuw jasje te gaan steken. De vernieuwde milieuvriendelijke herfsteditie zal u kleurrijk verrassen. We zullen u blijven informeren over het werk en de doelstelling van de WFBN en alles wat daarmee samenhangt. Zo ook op 17 oktober 2015 op onze najaarsbijeenkomst, waar we graag met u in gesprek gaan over de vraag: “Hoe nodig zijn federatieve samenwerkingsverbanden voor een rechtvaardige wereldorde?”

“Wereldfederalisme, utopie of werkelijkheid?” Onder die titel organiseren de wereldfederalisten in Duitsland een bijeenkomst in juni dit jaar. Is dat een goede titel, zo u wilt ‘slogan’, om mensen te verleiden naar een bijeenkomst te gaan met een aantal sprekers? Een titel of slogan moet pakkend, kort en krachtig zijn. Wij dagen u uit om een pakkende slagzin te bedenken voor onze najaarsconferentie. Is misschien ‘Wereldfederalisme, utopie of werkelijkheid?’ van onze Duitse zusterorganisatie ook in Nederland te gebruiken? Wellicht denkt de helft van de lezers bij deze vraag: wereldfederalisme, te moeilijk, weet niet wat dat is en zie de noodzaak niet in om daar een antwoord op te krijgen. Want een mens heeft het tegenwoordig ook zo druk. De familie, Facebook, de kroeg, de TV, de zeilclub en de voetbalvereniging vragen zoveel tijd, moet ik me dan ook nog met wereldfederalisme bezig houden?

Hoe trek je de schijnwerper op je met een pakkende slogan? Wat dacht u van: ‘Federalisme, oplossing voor alle wereldproblemen!’. Andere suggesties: Federalisme ... de burger aan de macht. Denkt u mee? Stuur een slagzin in. Wellicht vindt u uw slagzin straks terug op een onzer posters. Ach ja, en noteer de datum van onze bijeenkomst in oktober. Want dan hoort u het verhaal achter die slogan. Dan hoort u hoe u mee kunt werken aan de oplossing van veel wereldproblemen. Ofwel: u bent uitgenodigd. We horen graag van u!

SOCIOCRATIE is de enige ware democratie

*door Frans M. Vermeulen
(fdvermeulen@home.nl)*

Vooraf:

Kiezers die in het huidige politiekepartijensysteem een hokje rood maken, denken veelal spontaan dat ze één stem uitbrengen. Dat is onjuist: het zijn er drie. Je brengt immers a. een stem uit op de kandidaat van je keuze dan wel b. een stem op de politieke partij van je keuze, maar en passant ook nog c. een automatische stem op het verkiezingssysteem waarin je genoodzaakt bent je stem uit te brengen.

Je moet dus bij voorbaat al kiezen: stem ik op een politieke partij of stem ik op een kandidaat? Als die twee toevallig samengaan: proficiat ermee, maar dat hoeft niet zo te zijn. Ik heb herhaaldelijk gestemd op een kandidaat, wiens politieke partij ik afwijs. Ik kan wel op de politieke partij van mijn keuze stemmen, maar dan heb ik veel kans geen geschikte kandidaat te hebben om op te stemmen. En de vrijheid om in een ander verkiezingssysteem mijn stem uit te brengen is er al helemaal niet: ik ben gedwongen een stem uit te brengen in een systeem dat ik op grond van doorslaggevende argumenten ondemocratisch noem. Daarover straks. Het alternatief is dan dat ik niet aan de stemming deelneem - een keuze die niet denkbeeldig is, gezien de ongeïnteresseerdheid van het kiezerskorps - , maar dan sta ik al helemaal aan de zijlijn.

Democratie dus? Nee, een politiekepartijensysteem belooft u democratie, maar scheept u af met een fopspeen. De praktijk toont aan dat een dergelijk systeem de voedingsbodem is voor autocratie, egocentrisme, zondenbokkerij, vriendjespolitiek, vluchtgedrag, luchtfietserij en ga zo maar door. De stelling die zegt dat dit systeem “het minst slechte” van alle systemen is, is onjuist. De stelling moet luiden: een politiekepartijensysteem is niet democratisch en zal dat ook nooit worden. Dit foute systeem

wordt mede veroorzaakt doordat niemand zich de vraag stelt, wie, wat, hoe of waar 'het volk' is. Men spreekt gemakshalve van 'wereldgemeenschap' of 'samenleving'.

Mens-en maatschappijvisie:

Het politiekepartijensysteem gaat er van uit dat er 'goede' en 'slechte' mensen zijn. De 'goede mensen' moeten samen zoveel macht genereren dat de macht van de 'slechte' mensen kan worden bedwongen. 'De mens is tot het kwade geneigd en voert zijn boze plannen uit'. 'Wie de vrede wil moet zich voorbereiden op de oorlog'. En voorts: een gewapend conflict moet bestreden worden met doeltreffender wapens. Geweld kan alleen met nog harder geweld bestreden worden. Dat vraagt om partijvorming en om de meerderheid van stemmen. De minderheid moet uitgeschakeld kunnen worden en in het beste geval 'gedoogd', zolang ze de meerderheid indirect helpt om aan de macht te blijven. De meerderheid moet dan ook wel vooraan bij de 'ruif' kunnen staan, dus het geld hebben en zowel de materiële als immateriële middelen om de minderheid uit te kunnen schakelen. Van mij mag u deze visie houden. Rivaliteit in de sport waardeer ik. Daarbuiten is het sociale kanker.

Begrippen:

1. 'Sociocratie' betekent letterlijk 'de gemeenschap regeert', dus niet 'de regering', niet: een 'coalitie', niet: 'de sterkste', niet 'de meeste stemmen', niet 'de meerderheid', niet 'de EU'. Het gaat altijd om inhoud, niet om de vorm, dus ook niet om 'sociocratie' als begrip. Het gaat een sociocraat om de performance: al doende word je een sociocraat. Je bent het niet, je moet het ook nog samen worden. Samen: dat is iets waar veel mensen een broertje dood aan hebben. 'Sociocratie' is een middel, geen doel. In vrede samenleven: dát is het doel.

2. In een sociocratie worden groepen gevormd van 12 betrokken burgers. Iedereen kan toetreden. Het is een even aantal omdat de mogelijkheid dat de stemmen staken moet worden beschermd. Het gaat in een sociocratie

immers niet om macht en dus ook niet om machtsvorming. In een sociocratie wordt gewerkt met consent. Een minderheid kan een besluit dus tegenhouden, maar dan blijft het probleem onopgelost. Consent is: afzien van het vetorecht, dus gedogen. In principe kan ook een minderheid aan de meerderheid vragen om een consent. Valt er een besluit dan doet iedereen mee, ook de tegenstemmers.

3. Problemen worden besproken en opgelost op een niveau, waarop ze zich aandienen.

Daarom moeten er groepen van twaalf worden gevormd op zero-niveau en vanuit die groepen weer groepen van twaalf op het eerste, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde niveau, om op het juiste niveau een probleem te kunnen oplossen, d.i. volgens het subsidiariteitsbeginsel.

Sociocratie is een ander politiek paradigma dan onze pseudo-democratie = "verdeel en heers" (Machiavelli). In een sociocratie worden mensen niet uit elkaar gespeeld, maar juist verbonden. Sociocratie = "zien, inzien, oordelen, ingrijpen = corrigeren". De samenleving vraagt om correcties, dus de zelfstandigheid van het maatschappelijk bedrijf wordt niet aangetast. De sociocratie staat niet boven de samenleving. In de samenleving heersen spanningen, maar die mogen niet misbruikt worden om partijen te vormen, dat wil zeggen: aan machtsvorming doen. Machtsvorming is altijd immoreel: het is bedoeld om mensen uit te schakelen.

4. Politieke verenigingen zijn nuttig, maar ze hebben geen stem in het kapittel, op geen enkel niveau. Ze kunnen veel goed doen in de samenleving door mensen te motiveren deel te nemen aan een groep van 12 betrokken burgers. Dus ter ondersteuning van de sociocratie.

5. "Volk": dit begrip staat niet vast, maar ontwikkelt zich met horten en stoten parallel aan de globalisering. Mede daarom is een gefixeerd systeem als het politiekepartijensysteem een verkeerde weg om te proberen democratie te bereiken. De Republiek van Weimar heeft klip en klaar

bewezen dat het niet veilig is. Een politiekepartijensysteem zal altijd tegelijkertijd een voedingsbodem zijn voor autocratie en dictatuur.

6. Sociocratie wordt momenteel alleen gepraktiseerd op zero-level, bijvoorbeeld in een gezin, een klooster, een bedrijf, een vereniging en stichting. Het kan, want ook in die milieus kan het politiekepartijensysteem-virus toeslaan: d.i. misbruik maken van verdeeldheid om macht te verwerven, in plaats van samenwerken om die verdeeldheid te overwinnen en te overstijgen.

7. Machiavelli had het dus mis: zijn zienswijze vloeide voort uit de zijnswijze die bestond op het moment dat hij er deel van uitmaakte. Hij was dus zelf deel van het probleem, terwijl hij meende er buiten te staan en een licht te werpen op de universele politieke werkelijkheid.

Machiavelli zag dus niets, hij was blind voor het machts- annex gezagsprobleem en dácht alleen maar dat hij iets zag. Veel mensen beseffen niet dat zij deel zijn van de problemen in de wereld, bijvoorbeeld in hun functie van klant. Maar ook als kiezer: ze hebben niet in de gaten dat ze een probleem creëren of versterken op het moment dat ze een hokje rood kleuren. Zeggen dat meedoen aan zo'n systeem betekent dat je "je verantwoordelijkheid neemt" is aantoonbaar vals: voor de meeste kiezers is het juist een manier om zich aan hun verantwoordelijkheid te onttrekken. Een vluchtweg dus.

Het sterke punt van de sociocratie is, dat wanneer een gemeenschap zelfbeslissend werkt ze er niet toe zal besluiten om zichzelf kwaad te berokkenen, zoals een persoon doorgaans er ook geen genoegen in schept om in eigen vlees te snijden. In een politiekepartijensysteem is het juist de bedoeling dat de ene partij snijdt in het vlees van de andere partijen om macht te kunnen verwerven.

8. In een sociocratie heb je geen 'bestuur' en geen 'raad' nodig. Representaties bestaan niet. De samenleving ontwikkelt zich met vallen en opstaan, want iedereen is

medeverantwoordelijk. Niemand kan een misser toeschrijven aan het disfunctioneren van een ander. Gaat er iets fout – en dat is allerm minst denkbeeldig – dan is het zoeken naar een zondebok disfunctioneel. Alle sociocraten moeten naar zichzelf wijzen.

9. Een sociocraat gelooft niet dat er 'slechte' en 'goede' mensen bestaan. Zelfs mensen als Hitler, Stalin, Idi Amin en Pol Pot, zeg maar 'griezels', waren niet alleen maar 'slecht'. Het politiekepartijensysteem heeft bewezen dat het altijd kan omslaan in een autocratie of dictatuur. Het is daarom verbazingwekkend dat er nog steeds mensen zijn die heilig geloven in de waarde van een politiekepartijensysteem. De sociocraat weet dat mensen zich moeten behelpen met een besluitvormingssysteem dat altijd gebrekkig zal zijn, omdat de stemmen kunnen staken. Maar zelfs daaraan zit een goede kant: het is een les. Daarom moet gesteld worden dat sociocratie beter is dan een politiekepartijensysteem, niet dat sociocratie "de" oplossing is voor alle problemen. Het is geen panacee. Toch moet gesteld worden dat alleen sociocratie identiek is met democratie.

10. De hamvraag: "Maar wie, wat, hoe en waar is dan 'de gemeenschap'? Mijn antwoord is: "Die is er niet, die moet gecreëerd worden. Het middel daartoe is sociocratie, op alle niveaus van de maatschappij." Een politiekepartijensysteem is een van de voornaamste obstakels die het creëren van gemeenschap in de weg staan: 'divide et impera!' Waarom zou je dat aanhangen? Welk belang dien je, waar kniel je voor? "Ken uzelf!" zei Socrates. Hij bedoelde: "Word niet als de anderen!"

Parel van Wijsheid

Warmte door begrip komt tot stand door een wederzijds aanvaarden. Haar licht komt voort uit tussenmenselijk begrip; *komt het tot een gesprek* dan zal het het sociale leven verder tot ontwikkeling brengen. - - - Anton Kimpfler

Jean Ziegler kaj la batalo kontraŭ la malsato

door Rob Moerbeek

En 'Internaciisto' n-ro 119 de aprilo kaj majo 2015 aperis artikolo "La batalo kontraŭ la malsato perdiĝis pro la milito kontraŭ la terorismo".

La sviso Jean Ziegler persone vidis kiel soldatoj mortigis malsatantajn infanojn, kiuj provis trairi pikdratan barilon ĉirkaŭ la riĉa centro de Kinŝaso. Kiam oficialulo laŭdis la civilizan laboron de la 'Okcidento' en Kongo, li decidis distanciĝi de tia hipokriteco, kaj nun pledas ke UN reviziu sian prioritaton de la batalo kontraŭ terorismo al la multe pli ampleksa batalo kontraŭ malsato: pasintjare aldoniĝis 10 milionoj da malsatantaj homoj: ĝis 820 milionoj, inter kiuj plej suferas infanoj ne povantaj evolui laŭbezzone. Mortas pro malsato aŭ rilataj malsanoj po cent mil homoj en tago, dum la jarmila celo estis duonigo de la nombro da malsatantoj ĝis 2015!

Urgas ĉesigi nian dumpingadon de subvenciataj agrokulturaĵoj, kontraŭ triona prezo de la afrikaj produktoj. Tio sufokas la lokan agrikulturon. Krome la okcidentaj landoj nepre devas nuligi la doganon pri afrikaj produktoj. Mi dirus: La 'nov-liberalismo' eĉ ne estas liberala!

Ŝajnas al mi ke ni mondfederistoj apogu la justajn postulojn de afrikanoj pri honesta komerco kontraŭ ĉia konkurencofalsado.

"Ne sentas mankon de konsolo – memplaĉa mens', tro sata ventro"

(William Auld en "Rimleteroj" kun Marjorie Boulton)

Parel van Wijsheid

Er bestaat geen belangrijker en roemrijker activiteit voor de mens dan alle vermogens van zijn verstand, zijn hart en zijn wil samen te bundelen voor de verwezenlijking van gerechtigheid op aarde- - - O.M. Aivanhov

Jean Ziegler en de bestrijding van de honger

door Rob Moerbeek

In het blad "Internaciisto" (De Internationalist) aflevering 119 van april/mei 2015 staat een artikel "Bestrijding van honger heeft het afgelegd tegen de strijd tegen het terrorisme".

De Zwitser Jean Ziegler heeft met eigen ogen gezien hoe soldaten hongerende kinderen die door de prikkeldraadversperring om het rijke centrum van Kinshasa probeerden te dringen, afmaakten. En toen een autoriteit het beschavingswerk van het Westen in Congo prees, besloot hij zich af te keren van zoveel huichelarij. Nu pleit hij ervoor dat de VN zijn prioriteiten verlegt van de strijd tegen het terrorisme naar de veel omvangrijker bestrijding van de honger. Vorig jaar zijn er 10 miljoen hongerlijders bijgekomen tot 820 miljoen, onder wie kinderen het meest te lijden hebben, niet in staat zich voldoende te ontwikkelen. Jaarlijks sterven er 100.000 mensen van honger of door ermee samenhangende ziekten, terwijl het millenniumdoel luidde dat het aantal in 2015 gehalveerd zou zijn!

Dringend nodig is het een eind te maken aan het dumpen van gesubsidieerde landbouwproducten tegen een derde van de prijs van de landbouw in eigen land. Bovendien moeten westerse landen beslist de invoerrechten op Afrikaanse producten afschaffen. Ik zou zo zeggen:

'Het neoliberalisme is niet eens liberaal!'

Het komt mij voor dat wij als wereldfederalisten de rechtvaardige eisen van Afrikanen voor eerlijke handel tegen alle concurrentievervalsing moeten steunen.

'Geen gevoel voor de troosteloze mens heeft eigendunk en een verzadigde pens!'

(William Auld in "Brieven op rijm" met Marjorie Boulton)

De lont in kruitvat Europa

Door Frans Micklinghoff

We willen allemaal vrede in Europa. Toch werd en wordt er gevochten in een grensstreek van Oekraïne en, als het echt uit de hand loopt, zou het wel eens de lont in het kruitvat kunnen zijn waardoor we in een oorlog geraken, waarbij wel eens kernwapens kunnen worden gebruikt.

Grootmacht Rusland

Willen we die situatie in Oekraïne begrijpen, dan moeten we ons verdiepen in de motieven van Poetin en in de geschiedenis van de Sovjet-Unie. Na de val van de Berlijnse muur in 1989, de onttakeling van het IJzeren Gordijn en de val van de Sovjet-Unie in 1991 lag Rusland economisch op de knieën en werd het aangesloten aan het economisch-financieel infuus van West-Europa, terwijl het zelf de handen vol had aan de desintegratie van het eens zo machtige rijk. Sinds Vladimir Poetin in 1999 op het politieke toneel verscheen gaat hij voor in een nieuw besef van Rusland als 'grootmacht'. De zich ontwikkelende vrije pers werd aan banden gelegd en talloze zaken die zo kenmerkend waren voor de machtige Sovjet-Unie van vóór 1991 werden weer van stal gehaald. Het Westen had hier weinig invloed op, want het had toen de handen vol aan de Golfoorlog, de zogenaamde Islam-lenterevolutie (via Tunesië en Libië naar Egypte overslaand), de strijd na 11 september tegen het terrorisme met de jacht op Osama Bin-Laden en de nooit te winnen oorlog in Afghanistan en de in Amerika begonnen en als een olievlek zich uitbreidende economische crisis. In Poetin's Rusland bouwde men gestaag voort aan het wapenarsenaal en werden de eerste stappen gezet naar een herstel van de vroegere wereldmacht (op kleiner grondgebied weliswaar). De Amerikaanse President Barack Obama zet naast ebola, klimaatverandering en de opkomst van de Islamitische Staat tegenwoordig ook Rusland op het lijstje van hoofdpijndossier 'bedreigingen van de wereldvrede'. Want Rusland heeft wél een

kernwapenarsenaal waarmee het binnen twee uur de VS volledig in de radioactieve as kan leggen. Omdat de Russen hun land als een grootmacht zien, ongeacht wat anderen er ook van denken, hoort bij deze grootmacht het dienovereenkomstige gedrag. Want een grootmacht accepteert niet dat het een beleidsobject is van anderen. Het kenmerk van een grootmacht is dat het het lot in eigen hand neemt.

Grootvorst Poetin

Poetin wordt in binnen- en buitenland erkend als de enige in Rusland die de cruciale beslissingen neemt en daarbij vertrouwt op een wel erg klein kringetje van adviseurs die het niet wagen hem tegen te spreken. Dit helpt Poetin bepaald niet om weloverwogen beslissingen te nemen. De Russische nomenclatuur is verdeeld in twee kampen, die van de gematigde-pragmatisten en de 'hardliners' of 'heethoofden'. Poetin laveert daar tussenin en houdt beide kampen in evenwicht en te vriend.

Sinds het aantreden van Poetin groeien de nationalistische gevoelens in zijn 'Rijk' gestaag. Veel moeite hoeft Poetin daarvoor niet te doen. De ontgoocheling over de behandeling door het Westen na het 'verlies' van de Koude Oorlog, namelijk Rusland niet als 'bondgenoot' (gelijkwaardige partner) behandelen bij de opbouw van de nieuwe wereldorde, gaf genoeg brandstof aan dit groeiend nationalisme.

Voor de laatste vijf jaar wil Poetin's Rusland gezien worden als grootmacht. Jaarlijks vinden rond de veertig incidenten plaats waarbij Russische strijdkrachten het Westen (NAVO-lidstaten) provoceren. Die provocaties variëren van niet aangekondigde militaire vluchten boven Europese landen, spookduikboten bij de kust van Zweden tot vlooteskaders die over de Noordzee kruisen. Daarbij kan het een keer mis gaan en het kan dan catastrofaal aflopen. Ja, het Rusland van Poetin ziet zichzelf als een grootmacht die naar niemands pijpen danst.

Zuidelijk kruitvat

Het grootmachtgevoel heeft een stevige knauw gekregen sinds de bezetting van de Krim en het forceren van een corridor daarnaar met behulp van separatisten. Het Westen schoot in de ‘Wij Straffen Dit Af’-modus en nam tal van economische en financiële sancties. Daarbij kwam dat ineens de olieprijs fors onderuit ging. Wat Rusland behoorlijk wat aan inkomsten deed inboeten. De vraag is nu wat Poetin gaat doen. De ‘eer’ en waardigheid van Rusland staat op het spel. Tegemoetkomen aan de Westerse eisen (terugtrekken uit de corridor, de separatisten terug in het hok, het gehele grondgebied van Oekraïne als onafhankelijke staat erkennen) of volharden in het bezetten van een corridor naar de Krim? Een NAVO-lidmaatschap van Oekraïne is voor Rusland een grote zorg en kan de lont in dit licht ontvlambare kruitvat wel eens ontsteken. Openlijke hulp bij de bewapening van Oekraïne vanuit het Westen zal het conflict zeker doen oplaaien en Poetin én Rusland juist aansporen dan maar het gehele land te bezetten en daarbij alle daaropvolgende sancties voor lief te nemen. Voor een Amerikaanse interventie hoeft Poetin niet te vrezen. Na Vietnam, Afghanistan en Irak is Amerika oorlogsmoe en heerst het adagium ‘no boots on the ground’. Bij een eventuele denkbare interventie verkeert Amerika altijd in het nadeel: Rusland vecht bij de burens voor de bescherming van een Russisch sprekende minderheid – Amerika vecht op een ander continent voor het abstracte ideaal van vrijheid.

Noordelijk kruitvat

Niet alleen in het zuiden (Oekraïne) van Rusland steekt een lont in een kruitvat. Ook in het noorden (Estland, Letland, Litouwen) kan het mislopen. Lid zijnde van het NAVO-bondgenootschap (en zelfs betalende met de Euro!) vallen deze drie mini-staatjes onder de veiligheidsparaplu van artikel 5 (een aanval op één, is een aanval op allen) van het Atlantisch Verdrag. Hier kan het tot een herhaling komen van wat we al in Oekraïne hebben beleefd. Russisch sprekende minderheden die wel eens

in opstand kunnen komen (al-dan-niet gesteund door Moskou) en waarvoor ‘dus’ moedertje Rusland moet opkomen. Zal Obama (of zijn opvolger) een paar vliegekampschepen en mariniers sturen naar Estland, Letland en Litouwen? Daarbij riskerend dat New York, Chicago en Washington een rokende puinhoop worden? Maar alleen de gedachte al van een dreiging vanuit Moskou naar deze drie nu zelfstandige staten bezorgt de westerse leiders een nachtmerrie. Want hoe hierop te reageren als de economische sancties zijn uitgewerkt? En als we de gaskraan in Groningen écht dicht draaien (omdat zo ongeveer heel Noord-Nederland beeft en verzakt) en Poetin in een strenge winter ook zijn gaskraan dichtdraait? Al staan er een miljoen windmolens in de Noordzee stevig dag-en-nacht te draaien, ze produceren géén gas. Dan krijgt Europa snel koude slappe knieën. Zonder een schot te lossen is het dan gedaan met deze drie zelfstandige staatjes.

De westerse reactie op Poetin’s poging de grandeur van Rusland als grootmacht te restaureren vereist een subtiele combinatie van daadkracht en beheersing. Europa dient zowel Rusland als Amerika duidelijk te maken waar de rode lijn loopt die niet, nooit overschreden kan worden. Europa dient zowel Rusland als Amerika duidelijk te maken dat een eventuele oorlog nooit een winnaar, maar alleen maar verliezers zal opleveren. Het belangrijkste is dat het Westen Poetin aan het verstand brengt dat we tegenwoordig geen oorlogen meer kunnen en willen voeren. Ook de bevolking van Rusland moet dat weten. Daarvoor is een vrije pers, meningsvrijheid en respect voor verschillende meningen nodig. Zoals indertijd de uitzendingen van Radio Free Europe cruciaal waren voor de val van het IJzeren Gordijn, zo zullen de kranten, radio, TV en de sociale media een belangrijke rol moeten spelen in de toekomstige ontwikkelingen. Wellicht is de free flow of information uiteindelijk een effectiever wapen dan een Kalasjnikov! Wanneer de Russische versie van Charlie Hebdo in Moskou verschijnt hebben we deze oorlog gewonnen zonder een schot te lossen!

Righting Might – Interview met Kofi Annan over mondiale veiligheid

Op 30 april 2015 had voormalig Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties en winnaar van de Nobel-prijs voor de Vrede Kofi Annan een interview met de Russische televisie. “Righting Might” is vrij vertaald “de macht rechtzetten”. Hieronder een impressie, door Marjolijn Snippe.

Interdependente wereld

In het interview benadrukt Kofi Annan dat het de rol van de grootmachten is om de zwakkeren te beschermen, en niet om hen te onderdrukken. Ook benadrukte hij het belang van samenwerking en begrip voor elkaars cultuur. “We moeten op een harmonieuze manier met elkaar samenwerken. Onze wereld is een interdependente wereld. We kunnen niet onze welvaart laten stijgen ten koste van de ander. In de huidige interdependente wereld kan geen enkel land alles op eigen houtje doen, ongeacht zijn macht. Het is noodzakelijk om met anderen samen te werken. Het internationale belang is vaak ook het nationale belang.”

Poetin

Vlak voor het interview had Kofi Annan een gesprek gehad met Vladimir Poetin, de Russische president. Kofi Annan en Poetin hadden een openhartige conversatie. Ze bespraken de situatie in de Oekraïne, het Midden-Oosten, Syrië en Irak. Poetin had in dat gesprek aangegeven dat hij graag met anderen wil samenwerken, teneinde de wereld waarin wij leven te verbeteren, en dat multilateralisme en collectieve veiligheid onderwerpen zijn die Poetin nauw aan het hart liggen.

VN en Veiligheidsraad

Kofi: “Als we effectief willen samenwerken, dan moeten we de huidige situatie verbeteren, met name de situatie van de VN en de Veiligheidsraad. Als een land ertoe overgaat om geweld te gebruiken, dan kan dat alleen als dat land op het punt staat te worden

aangevallen of als de Veiligheidsraad het gebruik van geweld autoriseert in het kader van collectieve bescherming.

Het uitgangspunt moet zijn: geen schade doen. Kijk eerst naar de situatie. Zou interventie iets positiefs kunnen bijdragen of zou het meer schade doen? Interventie zou niet meer schade moeten doen dan zij beoogt te voorkomen. Wat is de bedoeling van interventie? Wat wint het volk erbij? Als de situatie alleen maar verergert, hoe leg je dat dan uit aan de wereld?

De interventie in Irak in 2003 was illegaal en niet conform het Handvest. De consequenties van deze illegale interventie waren controversieel. We kunnen de huidige situatie in Irak niet los zien van de interventie door de VS. Het Iraakse leger – dat voor Saddam Hoessein een middel was om de openbare orde te handhaven - werd ontmanteld. De structuur van de staat Irak -- met al haar instellingen – verdween van de ene dag op de andere. Er ontstond hierdoor een serieus vacuüm, dat er tot op de dag van vandaag nog is. Meer dan 100.000 burgers zijn om het leven gekomen door de interventie.”

Vraag: “Niet alleen de P5 (permanente leden met vetorecht: VS, Engeland, Frankrijk, Rusland en China) negeren de Veiligheidsraad. Er zijn ook andere landen, zoals Saudi-Arabië die denken dat ze het alleen kunnen. Is het zo dat het steeds meer toegestaan wordt om zelfstandig geweld te gebruiken?”

Kofi: “Het probleem is dat als één land er mee wekomt, andere zullen volgen. Er wordt dan een precedent geschapen en je krijgt anarchie. Daarom moet de internationale gemeenschap proberen om een hoog gerespecteerde Veiligheidsraad te hebben, die gelijkelijk optreedt voor de sterken en de zwakken, en die niet met twee maten meet.”

Hervorming van de Veiligheidsraad

Vraag: “Een manier om dat te vermijden zou een hervorming van de Veiligheidsraad zijn. De laatste belangrijke hervorming van de Veiligheidsraad was 1965. U zei dat de P5 moeten accepteren dat de

Veiligheidsraad niet zomaar een podium is om nationale belangen na te streven, maar meer een management-comité van onze collectieve veiligheid. Ze denken alle dat ze werken “in dienst van de mensheid”. Het probleem is dat hun definities niet hetzelfde zijn. Wat zou en oplossing kunnen zijn voor dit constante verschil van inzicht tussen Moskou en Washington?”

Kofi: “Uitbreiding van de Veiligheidsraad met een aantal van de opkomende landen. Bijv. Indonesië, India, Nigeria, Brazilië, Zuid Afrika, Egypte. Het kan niet zo zijn dat één land met zijn vetorecht de hele wereld negeert. Ook de Algemene Vergadering moet een grotere rol gaan spelen. In het verleden heeft de Algemene Vergadering de *Uniting for Peace*-resolutie aangenomen. Daarmee heeft de Algemene Vergadering bewezen dat zij invloed heeft op vragen van oorlog en vrede. De Algemene Vergadering kan een grote rol spelen bij de hervorming van de Veiligheidsraad, waardoor het voor de grootmachten moeilijker wordt om hun veto te gebruiken. De P5 zullen voorzichtig zijn met het gebruik van hun veto als zij zich realiseren dat de Algemene Vergadering het kan gaan overnemen.”

Dreiging met geweld

“Met diplomatie kun je veel doen, maar als diplomatie wordt gesteund door eventueel gebruik van geweld, dan krijg je meer voor elkaar. Dit moet niet verkeerd geïnterpreteerd worden. Het dreigen met geweld is in beginsel effectiever dan het daadwerkelijke gebruik van geweld. Als de andere kant weet dat je de capaciteit hebt om geweld te gebruiken dan kun je beter stelling nemen. Als je die mogelijkheid niet hebt, zoals de Secretaris-Generaal, dan sta je met lege handen. Je krijgt de vraag: Hoeveel divisies heb je? Maar als de Secretaris-Generaal zou kunnen zeggen “je moet het goede doen anders lok je een reactie uit die veel sterker zal zijn dan het gesprek dat ik nu met jou heb.” Wat mij betreft is de dreiging veel nuttiger dan het daadwerkelijke gebruik van geweld. Ik ben geen pacifist. Er zijn momenten waarop

het gebruik van geweld gerechtvaardigd kan zijn, maar het moet goed geanalyseerd worden, en men moet vooral niet schietgraag zijn.”

Syrië

Meer dan 210.000 mensen zijn gedood in Syrië sinds de oorlog daar in 2011 uitbrak. Kofi Annan vond het een moeilijke beslissing toen hij in 2012 besloot om zich terug te trekken uit zijn functie als VN-gezant in Syrië. Hij zegt daarover: “De bemiddelaar kan geen vrede bewerkstelligen zonder de steun van hen die hem de taak gaven. De bemiddelaar in een conflict kan niet meer vrede willen dan de protagonisten. Helaas deden niet alle landen in de regio mee, zoals Iran en Saudi-Arabië.”

Kleuterklas

“Je kunt het niet met elkaar eens zijn, maar je gaat niet op elkaar schelden. Er is gebrek aan emotionele beheersing. De communicatie moet wel waardig blijven. Als je op elkaar begint te schelden, als je de ander gaat demoniseren, dan maak je de situatie alleen maar ingewikkelder. Dan begin je de conversatie op een verkeerde basis. Dan heb je de conversatie al verloren voordat je eraan begint. Er zijn situaties in de wereld die veroorzaakt zijn door dergelijke houdingen en gedragingen.”

Gerechtigheid

Vraag: “Hoe kunnen we de grootmachten ter verantwoording roepen? Een van de grootste problemen van vandaag is het gebrek aan verantwoording door de grootmachten.”

Kofi: “Na de oorlog in Joegoslavië zijn er voorwaarden gesteld om mensen verantwoordelijk te houden. Er werden diverse tribunalen opgericht (Rwanda, Joegoslavië). Vandaag hebben we het Internationaal Strafhof.

Het interessante is dat de grootmachten geen lid zijn van het hof. Zij sturen de kleinere landen er naar toe, maar dezelfde regelgeving is op hen niet van toepassing. Wat is dat voor een gerechtigheid? De P5 passen wetten toe op de kleinere landen maar niet op zichzelf. Dat is geen gerechtigheid.

Wat hebben we aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens? Deze verklaring is al decennia lang in werking, maar wordt niet nageleefd. We moeten ons dat doel voor ogen blijven houden. We moeten inzetten op hogere standaarden. Het moet onze uitdaging zijn om – elke ochtend als wij wakker worden – vastbesloten te zijn om voor deze rechten te vechten.”

Oekraïne

“Sinds het begin van het conflict in de Oekraïne zijn er 6.100 mensen gedood, 15.000 gewond. Het is van belang dat de overeenkomst van Minsk geïmplementeerd wordt. Het ligt vast; de partijen zijn het ermee eens. Nu moet het worden toegepast. Daar moeten we alles voor doen. De ondertekenaars hebben een verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het gebeurt.

Er zijn vele mensen op de wereld – niet alleen in Europa – die hebben gedacht dat oorlog in Europa ondenkbaar is. En nu hebben we oorlog in Europa. Dit heeft een bepaalde shock teweeg gebracht.

Objectief gezien zou het eenvoudiger moeten zijn om het probleem in de Oekraïne op te lossen dan waar we mee te maken hebben in het Midden-Oosten. Daarbij is het cruciaal dat er de wil en de vastberadenheid is bij de betrokken leiders en de partijen die bij het conflict betrokken zijn. Er is ten minste een overeenkomst, de overeenkomst van Minsk. Zij zal niet perfect zijn, maar het is van belang te verzekeren dat de overeenkomst zo spoedig mogelijk wordt opgevolgd.

We willen niet dat er nog één leven verloren gaat, vooral nu er een *road map* op tafel ligt om het probleem op te lossen.”

<https://www.youtube.com/watch?v=VYYuPg-WaCI>

Parel van Wijsheid

Het is onze wezenlijke opgave op aarde, vrije medewerkers te worden van de geestelijke wereld – niet uit persoonlijke eerezucht, maar vanuit een oprechte bezorgdheid om het lot van de mensheid en van de andere natuurrijken.
- - - Anton Kimpfler

Dick Leurdijk te gast bij de WFBN-Werkgroep Wereldrechtsorde

Verslag van Michiel Visser

Dick Leurdijk is politicoloog en gespecialiseerd in internationale betrekkingen en de Verenigde Naties. Hij heeft vele jaren gewerkt op instituut Clingendael en is een man van de praktijk. Hij bekijkt hoe de lidstaten van de VN de huidige problemen op aarde willen oplossen (of niet). Op 21 maart 2015 ging hij in gesprek met de werkgroep Wereldrechtsorde (WRO) van de WFBN.

Rond 10 december van dit jaar wil de werkgroep WRO een document gereed hebben om actie mee te voeren ter ondersteuning van de VN en de Veiligheidsraad in de richting van een wereldrechtsorde.

Inleiding

In zijn inleiding legde Dick Leurdijk uit dat in 1945 de vijf permanente leden (de VS, de USSR, China, Engeland en Frankrijk) hun permanente zetels met vetorecht eisten en dat zij zonder die bedongen machtspositie niet lid zouden zijn geworden en dat de VN dan niet opgericht had kunnen worden. Vervolgens gaf hij een aantal voorbeelden voor de politiek van de lidstaten van de VN.

Hij noemde de brief van Yeltsin aan de VN na de politieke veranderingen in de voormalige Sovjet Unie. Yeltsin vroeg niets aan de VN maar zei gewoon dat Rusland de Sovjet Unie zou vervangen in de Veiligheidsraad als een permanent lid met vetorecht. Ook noemt hij de invasie van de VS in Afghanistan na de aanslagen tegen de World Trade Towers en het Pentagon. Dick wees erop dat de VS niet aan de VN had gevraagd of ze Afghanistan mocht aanvallen. De VS beriep zich op artikel 51 van het VN-Handvest, het recht op zelfverdediging, en vond dat ze gewoon het recht had. De NAVO helpt Afghanistan nu nog steeds met het opbouwen van een leger, het conflict is daar nog steeds gaande.

Verder adviseerde onze gastspreker om te

lezen wat Netanyahu (sinds 2009 premier van Israël) heeft gezegd over het nucleaire programma van Iran. Netanyahu wil dat al het mogelijke gedaan wordt om te voorkomen dat Iran atoomwapens krijgt. Netanyahu vindt dat we niet alleen het recht hebben op zelfverdediging maar ook de plicht hebben om te voorkomen dat Iran atoomwapens krijgt. Daarna besprak Dick de taak van de VN-Veiligheidsraad, het handhaven van de internationale veiligheid en vrede, en de macht die de Veiligheidsraad heeft gekregen om haar taak uit te kunnen voeren. Dit is geregeld in het handvest van de VN in de hoofdstukken V, VI en VII. De Veiligheidsraad handelt namens de andere lidstaten. De andere lidstaten moeten de beslissingen van de Veiligheidsraad accepteren. In de Veiligheidsraad heeft elk van de 15 leden één stem. Bij alle belangrijke beslissingen moeten er minstens 9 stemmen voor zijn, waarbij elk van de vijf permanente leden (de P5) vetorecht heeft.

VN-hervorming

Dick zei dat VN-hervorming al een discussie is sinds 1945, en dat deze discussie zal voortduren zolang de VN bestaat. Hij is sceptisch en realistisch over de mogelijkheden tot hervorming en versterking van de VN. Hij noemde het Brahimi Report van 2000 over de United Nations Peace Operations. De VN heeft alleen nog vredesmachten die per conflict worden samengesteld door alleen de lidstaten die bereid zijn daarvoor mensen en geld te sturen. De VN heeft geen eigen leger of politiemacht.

Dick ging in op het verslag van Kofi Annan "In Larger Freedom" van 2005 over kwesties als terrorisme, ontwikkelingshulp, het vergroten van de Veiligheidsraad zodat deze representatiever wordt, en het vervangen van de Human Rights Commission. Kofi Annan stelde voor om de Veiligheidsraad te vergroten tot 24 leden (volgens het eerste voorstel: 5 permanente leden met vetorecht, 6 nieuwe permanente leden zonder vetorecht en 13 niet-

permanente leden die elke twee jaar gekozen worden), zodat de wereldbevolking en de verschillende regio's beter vertegenwoordigd worden. Van deze plannen is tot nu toe niets terecht gekomen.

Voorts steunde Kofi Annan de opkomende norm van de Responsibility to Protect (RtoP): bij een binnenlands conflict moet eerst het land zelf het conflict zien op te lossen, is het land daartoe niet in staat of bereid dan gaat de RtoP naar de internationale gemeenschap. Is die bescherming (bijvoorbeeld met gebruik van diplomatieke druk) onvoldoende, dan mag de Veiligheidsraad ingrijpen krachtens het VN-Handvest. Dick stelde de vraag: wat is een binnenlandse mensenrechtenschending en vanaf welk moment mag of moet de internationale gemeenschap ingrijpen? Hij noemde ook de burgeroorlog in Syrië, ISIS en de burgeroorlog in de Oekraïne: Waar is de RtoP?

Dick zei dat van vele VN-hervorming-voorstellen weinig is terecht gekomen door de onwil van de lidstaten. Veel lidstaten willen geen inmenging in hun binnenlandse aangelegenheden en ook heeft een deel van de lidstaten geen zin om meer te betalen voor de VN.

In het artikel in de New York Times, "Four Ideas for a Stronger U.N.", van Kofi Annan en Gro Harlem Brundtland van 6 februari 2015 (zie ook Eén Wereld, Lente 2015) staat onder meer dat de P-5 zouden moeten beloven om nooit hun veto te gebruiken ten voordele van hun nationale belangen, maar alleen als zij vrezen dat een voorgestelde actie de wereldvrede meer kwaad dan goed zal doen. Dick zei hierover dat Annan en Brundtland weggelachen zullen worden door de internationale gemeenschap. In het zelfde artikel wordt voorgesteld dat op nauwgezette en open wijze gezocht moet worden naar de best gekwalificeerde kandidaat voor de functie secretaris-generaal ongeacht sekse of regio; dat de VR dan ter verkiezing meerdere kandidaten voordragen aan de Algemene Vergadering, en

dat de succesvolle kandidaat benoemd wordt voor een niet-vernieuwbare termijn van zeven jaar. Leurdijk: "Vergeet het, het zijn nationale belangen". Vooral de vijf permanente leden willen een secretaris-generaal die aan hun eisen voldoet.

Aan het eind van de lezing besprak Dick Leurdijk hoe Nederland zich inzet om een zetel te krijgen in de Veiligheidsraad van de VN. Nederland is kandidaat voor het lidmaatschap van de Veiligheidsraad voor de periode 2017-2018 en momenteel (2015 – 2017) is Nederland lid van de Mensenrechtenraad. Nederland benadrukt haar steun aan handhaving van de mensenrechten in het verleden en heden.

Na zijn inleiding ging Dick Leurdijk in op de vragen van de leden van de werkgroep.

Jan Wijenberg te gast bij de WFBN-Werkgroep Wereldrechtsorde

Verslag van Frans Vermeulen - bewerking door Henry Mensink

“In Brazilië zijn dertig manieren om: ‘Ja’ te zeggen.”

Op 18 april 2015 kwam de werkgroep WRO (wereldrechtsorde) bijeen op het WFBN-kantoor te Den Haag.

Gastpreker was Jan Wijenberg. Kernthema van deze middag was de vraag naar een wereldrechtsorde en de rol van de VN, de Veiligheidsraad en van NGO's, zoals de WFBN, om tot die wereldrechtsorde te komen. De middag begon met een welkomstwoord en inleiding van Johanna Steijlen. Oud-Ambassadeur Jan Wijenberg ging met pensioen in 2003. Hij kan bogen op een lange loopbaan in de diplomatieke dienst. Standplaatsen waren o.a. Brazilië, Jemen, Tanzania, Mauritius en Saudi-Arabië (ambassadeur). Daarnaast heeft hij zich intensief met de bankenwereld bezig gehouden

en was hij bestuurslid van: ‘Stop de Bezetting.’ Johanna refereerde aan een stuk uit het jubileumnummer van de WFBN-Nieuwsbrief ‘Eén Wereld’ uit 2008, waarin onze huidige voorzitter Frans Vermeulen onder meer schreef dat door kortzichtigheid en eigenbelang het tot nu toe niet is gelukt om een wereldrechtsorde van de grond te tillen. Daarom is het belangrijk dat NGO's gaan samenwerken om rechten te eisen voor iedereen zonder aanzien des persoons.

Hierna kwam de heer Wijenberg aan het woord. Hij opende met de opmerking dat het onderwerp van vandaag zo veelomvattend is dat het oeverloos dreigt te worden. Zo is het heel belangrijk om de mores van de lidstaten te kennen. In Brazilië zijn bijvoorbeeld dertig manieren om: ‘Ja’ te zeggen.

Jan Wijenberg heeft ten tijde van de generaalsregimes in Latijns Amerika drie jaar voor de VN gewerkt. De invloed van de VS was groot. De Monroedoctrine zorgde ervoor dat de Latijns-Amerikaanse volken in het gareel werden gehouden. Dat betekende dat het voor het ambassadepersoneel van de diverse lidstaten aldaar niet altijd even makkelijk (en veilig) was. De enige dwarsligger in dat werelddeel was destijds Cuba.

Hoe anders was de situatie in 2004, toen hij met zijn zoon terug was in Rio de Janeiro waar hij een vergadering van de Niet-Gebonden Landen bijwoonde. De VS wilde een waarnemer sturen maar kreeg nul op het rekest en de mededeling dat het verslag in de krant zou staan.

Jan Wijenberg ging met ons de wereld over en besprak met ons de belangrijkste actoren op het internationale toneel.

De rol van de Verenigde Staten

Hoewel tanende heeft de VS nog steeds veel invloed. De VS beschikt over een enorme militaire macht maar deze is ineffectief. Sterker nog: ze creëert chaos (zie Irak, Syrië en Afghanistan) en de Amerikaanse bevolking is oorlogsmoe. Ondanks *nine-eleven* heeft de VS aan geloofwaardigheid ingeboet. Guantanamo Bay en het onvoorwaardelijk blijven steunen

van Israël ondanks de grove vormen van repressie naar de Palestijnen en het aan de laars lappen van diverse VN-resoluties hebben daar mede een rol in gespeeld. **Rusland** roert zich danig op het wereldtoneel en zo lang de westerse wereld zich afhankelijk maakt van de fossiele brandstoffen, zal dat nog wel zo blijven. Ook het milieu is hiervan de dupe. Rusland is ondanks de toegenomen macht kwetsbaar want zodra Poetin met zijn kleptocraten wegvalt, stort het land in.

China is terug van weggeweest. Tot 1850 was het dominant in de wereld en die rol wordt nu weer opgeëist. China wil handelsruime, toegang tot de hele wereld hebben en oorlog past daar niet bij. Mensenrechten zijn voor China van ondergeschikt belang en met name in Afrika doen de Chinezen goede zaken. Tot ergernis van Amerika heeft China als tegenhanger van het IMF een eigen regionale bank opgericht. Ook Europa investeert in deze bank.

In de **moslimwereld** heeft het westen zich niet populair gemaakt door aanvallen op landen als Iran en Irak. Als 500.000 kinderlevens in Irak een niet te hoge prijs is volgens Madeleine Albright, gaat dat in het geheugen van de moslims zitten. Met name de VS is de gehate vijand. De chaos zit op dit moment in de Arabische wereld, veroorzaakt door het westen.

In 1916 is de Arabische wereld opgedeeld door Engeland en Frankrijk. Tot op de dag van vandaag zien moslims dit als toonbeeld van de onbetrouwbaarheid van koloniale machten. Dictators in de diverse landen hebben de moslimwereld enigszins in bedwang kunnen houden, maar sinds die weg zijn zien we nieuwe entiteiten zoals Koerdistan en IS ontstaan.

Europa heeft een uiterst belangrijke ontwikkeling in gang gezet met de EGKS, de EG en de EU. Dat heeft gewerkt en stabiliteit gegeven. De invoering van de Euro was onverstandig en kwam te vroeg. Er moeten nog veel maatregelen genomen worden, voor Europa in de wereld een factor van betekenis zal zijn. Economisch is Europa zeker zo sterk als de VS. Brussel moet proberen de gaten die de VS laat vallen, te vullen. Er moet een veel

duidelijker politieke eenheid ontstaan. De regeringen proberen elk zo veel mogelijk macht te genereren en lijken wat dat betreft op de P5 in de Veiligheidsraad. Het kan tot verbrokkeling leiden. Het is in het belang van de EU om in de VN als eenheid te opereren.

De toekomst

Het wordt steeds noodzakelijker dat de VN de vrede garandeert. Het punt is alleen dat de overwinnaars van WO II (de P5) de boventoon voeren en dat gaat knellen. Zij piekeren er niet over hun macht op te geven en het heeft geen zin te proberen ze zover te krijgen dat ze zelf inzien dat het statelijke machtssysteem averechts werkt. In 1944 zijn het IMF en de Wereldbank opgericht. Deze ondersteunen de Atlantische macht en dat zet kwaad bloed. De recent ontstane samenwerking van de BRICS (Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika) landen, beoogt deze macht tegenspel te bieden.

Dat de VN een log apparaat zou zijn is niet waar: de hele staf van het New Yorkse VN-hoofdkwartier is kleiner dan die van de brandweer van New York. Wat wel speelt is dat oude machtsstructuren afbrokkelen en nieuwe initiatieven door gebrek aan samenwerking en kortzichtig eigenbelang van individuele lidstaten nauwelijks kansen krijgen. Zo raakt de wereldorde verder van huis dan ooit. Europa zou een rol ten goede kunnen spelen, zoals het nu al in Afrika met haar adviseurs voor de Afrikaanse Unie doet.

Als samenwerking echt belangrijk gevonden wordt, en men op dit gebied meer voor elkaar wil krijgen dan tot nu toe, moet geanalyseerd worden hoe machtsstructuren in elkaar zitten. Zo wordt bijvoorbeeld schone energie gedwarsboomd, omdat bepaalde landen hun olie kwijt moeten en daarvan enkele daarvan, zoals Saudi-Arabië, bepalen wat er met de prijs gebeurt. Ook zijn er maatschappijen die er veel aan verdienen en daardoor belang hebben bij het handhaven van de *status quo*.

Het is zinvol om bepaalde personen op belangrijke posities aan te spreken, zoals de

World Connectors doen. In Nederland zijn dat bijvoorbeeld: Wijffels, Lubbers en Voorhoeve. Zij werken zowel binnen- als buitenparlementair. De rol van de media is daarbij erg belangrijk en moet dus - willen er resultaten behaald worden - ten goede worden aangewend.

NGO's zijn dé uitdrukking van een rechtvaardige samenleving. Zij moeten de politici blijvend beïnvloeden. Jan Wijenberg geeft een voorbeeld: in Hamburg hebben burgers zoveel verzet gepleegd tegen privatisering van de energievoorziening dat de gemeente deze weer in eigen hand heeft genomen. Amnesty International, Greenpeace en Human Rights Watch zijn voorbeelden van NGO's die invloed hebben verworven.

Een uitvoerig verslag van beide bijeenkomsten van de werkgroep wereldrechtsorde kunt u opvragen bij Frans Vermeulen, voorzitter van de werkgroep WRO, telefoon: 0165534506

INTERNATIONAAL NIEUWS

Inperking van het vetorecht in de Veiligheidsraad

The World Federalist Movement – Institute of Global Policy (WFM-IGP), waar de WFBN een lidorganisatie van is, heeft op 30 april jl. in New York een bijeenkomst medegeorganiseerd met diverse NGO's en de ACT-subgroep. ACT staat voor Accountability (verantwoording), Coherence (coherentie) en Transparency (transparantie). Tegelijkertijd betekent ACT: acteer, handel, doe wat.

Deze bijeenkomst ging over het veto in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Er werd gediscussieerd over het ontwerp "non-paper" betreffende een gedragscode voor ingrijpen door de VN-Veiligheidsraad tegen genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden. (een non paper is een document dat geen officieel document is, maar wel een discussie wil losmaken over een bepaald onderwerp).

Meer dan twintig NGO's woonden de bijeenkomst bij op de missie van Liechtenstein, voorgezeten door Ambassadeur Wenaweser.

De ACT-subgroep behandelt onderwerpen van verantwoording en het gebruik van het vetorecht. De non-paper wordt gesteund door de landen Oostenrijk, Costa Rica, Estland, Hongarije, Liechtenstein, Nederland, Noorwegen, Slovenië, Spanje, Zwitserland en Uruguay. Een aantal regeringen van die landen werd vertegenwoordigd op deze bijeenkomst op 30 april.

Het ACT-initiatief, inhoudende een voorstel om het vetorecht in te perken, gaat vooraf aan een voorstel van Frankrijk en is een aanvulling daarop.

Op 15 mei 2012 werd in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een resolutie voorgesteld (A/66/L.42/Rev.2). Hierin worden de P-5 opgeroepen om niet over te gaan tot het met hun veto blokkeren van VR-actie, dat als doel heeft het voorkomen of beëindigen van genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid.

Veel van de NGO's die aanwezig waren zijn lid van de NGO-coalitie voor het Internationaal Strafhof, of de internationale coalitie voor de *Responsibility to Protect*. Beide coalities hebben het voorstel onderschreven om het veto in genoemde gevallen te beperken.

Het ACT-non paper roept de permanente leden onder meer op om te beloven dat zij niet een Veiligheidsraadresolutie zullen verhinderen die is gericht op het beëindigen van genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid.

De ACT-groep is voornemens om het non paper eind mei 2015 te voltooien. Daarom worden nu NGO's opgeroepen om hun ideeën en commentaar in te dienen.

WFM-IGP wil graag een sterke en ondersteunde internationale beweging naar voren brengen die het verschrikkelijke

misbruik van het veto door de permanente leden van de Veiligheidsraad aan banden legt. WFM-IPG is van mening dat ACT moet doorgaan als aanvulling op het Franse initiatief, en dat de non paper een initiatief is dat de moeite waard is.

Meer informatie over de gebundelde NGO-inzet om het vetorecht te beperken in geval van genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid, kunt u opvragen bij de WFM: <http://www.wfm-igp.org/>

Teken tegen kernwapens

www.tekentegenkernwapens.nl

Meer dan honderd lidstaten van de Verenigde Naties hebben aangegeven te willen werken aan een wereldwijd verbod en eliminatie van kernwapens. Nederland laat het opvallend genoeg afweten. Dit werd pijnlijk duidelijk tijdens de herzieningsconferentie van het non-proliferatieverdrag, die 22 mei 2015 in New York werd afgerond.

Vredesorganisatie PAX noemt het gênant dat Nederland zo opzichtig achterblijft bij deze meerderheid. "De Nederlandse regering heeft meerdere malen aangegeven dat zij een kernwapenvrije wereld wil en dat zij hierin aanjager wil zijn, maar vervolgens ondermijnt zij elk initiatief daartoe."

PAX is verheugd dat 107 landen de 'humanitarian pledge' steunen. Deze "pledge" is een belofte om met alle relevante partijen samen te werken om kernwapens te verbieden en te elimineren.

In Nederland is PAX het burgerinitiatief "Teken tegen Kernwapens" gestart om een nationaal verbod op de politieke agenda te krijgen. Inmiddels hebben al zo'n 36.000 mensen de petitie ondertekend. Er zijn 40.000 handtekeningen nodig om een kernwapenverbod op de politieke agenda te krijgen.

Kijk voor meer informatie over de herzieningsconferentie van het non-proliferatieverdrag op de PAX site [No Nukes](http://www.pax.nl).

GESIGNALEERD

door Syne Fonk

Netwerk Basisinkomen

De WFBN heeft zich recent aangesloten bij het (nieuwe) Netwerk Basisinkomen.

Dit is opgezet door de Nederlandse Vereniging Basisinkomen.

Een basisinkomen en het gedachtegoed daaromheen, zijn een mooie bouwsteen bij de realisatie van de doelen van de WFBN.

'Onvoorwaardelijkheid' is hierin een belangrijk begrip.

Voor meer informatie over het Basisinkomen, de vereniging of het netwerk;

www.basisinkomen.nl

Op onze komende conferentie in het najaar hoort u er meer over!

door Arthur van der Klashorst

Het boek: **CRISIS WITHOUT END** van Dr. Helen Caldicott over de medische en ecologische gevolgen van de ramp met de kerncentrales in Fukushima. In maart 2011 werden vier kerncentrales vernietigd door een Tsunami.

ISBN: 978 1 59558 960 6.

(Zie ook de YouTube lezingen hierover op Internet)

door Henry Mensink

Het boek: **HONGER.**

Honger is het grootste probleem van onze tijd. Onnodig, want van alle problemen in de wereld is honger het eenvoudigst op te lossen.

De Argentijnse journalist Martín Caparrós maakt met zijn boek invoelbaar wat het is om honger te lijden, terwijl hij tegelijkertijd de strategieën achterhaalt van de partijen die speculeren met voedsel en daarmee de dood van zo veel anderen veroorzaken.

ISBN 9789028441408

AGENDA

*****UITNODIGING*****

WFBN-Najaarsbijeenkomst 17 oktober 2015

U bent van harte welkom op de WFBN-Najaarsconferentie om met ons in gesprek te gaan over de vraag:

Hoe nodig zijn federatieve samenwerkingsverbanden voor een rechtvaardige wereldorde?

De Burger centraal in de 21ste eeuw

Datum: zaterdag 17 oktober 2015

Locatie: Seat2Meet – Meeting Plaza Hoog Catharijne – Godebaldkwartier 20, Utrecht (5 minuten lopen vanaf de trein, Utrecht CS)

Ontvangst om 10.00 uur met koffie en thee, Afsluiting om 16.30 uur, Borrel na!

Een eenvoudige lunch wordt u aangeboden door de WFBN.

Sprekers: leden van de WFBN.

Er zullen twee panelblokken zijn van ieder 3 à 4 sprekers, gevolgd door plenaire samenspraak.

Onderwerpen die aan de orde komen: Sociocratie (nieuwe bestuursvormen), Esperanto, EU, internationale geldstromen en mondiale economie, mensenrechten, internationaal recht, Verenigde Naties, wereldburgerschap, basisinkomen.

I.v.m. de aangeboden lunch en de organisatie daarvan zouden wij het op prijs stellen als u zich van te voren wilt aanmelden. Het liefst zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 25 september 2015 (overleg voor later is mogelijk), bij:

Johanna Steijlen, tel. 0313 619600

E-mail johannasteijlen@live.nl

Marjolijn Snippe tel. 0321 848782

E-mail marjolijnsnippe@hotmail.com

COLOFON

Wereld Federalisten Beweging Nederland (WFBN) Iedere aardbewoner heeft recht op welzijn en welvaart. De WFBN, in 1948 opgericht, streeft naar een duurzame en democratische wereldrechtsorde, met respect voor de rechten van de mens. Zij benadrukt door middel van het vragen van aandacht voor wereldwijde problemen de noodzaak tot internationale samenwerking en versterking van de Verenigde Naties op federale basis. De WFBN is het Nederlands centrum voor de inschrijving van wereldburgers.

De WFBN is verbonden met de Citoyens du Monde en aangesloten bij de World Federalist Movement.

Kantooradres: Laan van Nieuw Oost-Indië 252, 2593 CD Den Haag, telefoon: 070-3478196

Raad van advies

Prof. dr. Th. van Boven, Dr. P.H.J.J. Terhal, Drs. L. Wecke

Bestuur: bestuur@wfbn.nl

Voorzitter: Frans Vermeulen, 0165 534506

Vice-voorzitter: Frans Micklinghoff, 070 5114215

Penningmeester: Emile van Essen, 06 19252628

Secretaris: Marjolijn Snippe, 0321 848782

Internationaal secretaris: Ton Macel, 070 3585481

Projecten: Paul Berendsen, 06 49272398

PR & Netwerk: Syne Fonk, 026 848 3777

Research: Leonard Kater, 030 2817 481

Redactieteam Eén Wereld (in alfabetische volgorde):

Peter Davidse, Leonard Kater, Frans Micklinghoff, Rob Moerbeek, Marjolijn Snippe (eindredactie) en Frans Vermeulen.

Met dank aan Johanna Steijlen voor de "Parels van Wijsheid".

Deadlines voor inzending kopij (wfbn@wfbn.nl)

2015: 21 augustus, 15 november,

2016: 1 februari, 1 mei, 21 augustus, 15 november.

WFBN-lidmaatschap: €15,- per jaar

Bank: Wereld Federalisten Beweging Nederland

IBAN : NL73INGB0000009764 en BIC :

INGBNL2A

Kamer van Koophandel Amsterdam:

V 530085 ISSN 1871-2754.

"Eén Wereld" is gedrukt bij Drukkerij Modern te Bennekom